

Preek Efeziërs 3: 8-21 – Avondmaal

Broeders, zusters, gemeente van de Here Jezus,

Vandaag mogen we, naar onze gewoonte, weer het Heilig Avondmaal vieren. Dat is iedere keer weer een bijzonder gebeuren. Wij hebben in onze gemeente daar zo onze vaste gewoonten bij. We spreken als ouderlingen en diakenen af hoe we de viering invullen. Wie helpt ermee bij de bediening, wie neemt wel vak voor zijn rekening? Tijdens de rondgang van het brood lezen we uit de bijbel, tijdens de rondgang van de beker speelt er muziek. We vinden het belangrijk dat het allemaal ordelijk verloopt. En natuurlijk dat moet ook..... Maar toch kan het dan maar zo gebeuren dat de vraag waarom we eigenlijk Avondmaal vieren een beetje verdwijnt, omdat we alleen maar bezig zijn met de vraag of we het wel volgens het boekje doen. En als dat maar gebeurt, dan zijn we tevreden.

Ik hoop dat u het met me eens bent, dat de vraag waarom we eigenlijk Avondmaal vieren veel belangrijk is, dan de manier waarop de viering verloopt. Ik wil daar graag met u bij stilstaan aan de hand van het zojuist gelezen gedeelte uit Efeziërs 3. In een studie over dit gedeelte kwam ik onlangs drie gedachten tegen over de Here Jezus Christus. Deze drie gedachten hebben ook alles te maken hebben met de viering van het Avondmaal. Het zijn:

- Christus voor ons
- Christus in ons
- Christus door ons.

Christus voor ons

Het Avondmaal is in de eerste plaats een gedachtenismaaltijd. We gedenken. Dat zeggen we ook voorafgaand aan de rondgang van het brood en de beker: *Gedenkt* en gelooft dat het lichaam gebroken en het bloed van Christus vergoten is. Gedenken, dat doe je omdat je iets niet wilt vergeten. Zo was er onlangs veel aandacht voor het feit dat Auschwitz 75 jaar geleden is bevrijd. Nu er steeds minder mensen zijn die dat nog bewust hebben meegemaakt is het goed om dat te gedenken. Het mag niet vergeten worden wat toen gebeurd is. Het mag niet vergeten worden hoe vooral het Joodse volk te lijden heeft gehad ten tijde van WO II. Vooral in een tijd waarin Jodenhaat weer lijkt toe te nemen is gedenken een belangrijk gebruik, ook al waren wij er niet bij. Opdat wij niet vergeten.

Op dezelfde manier is het Avondmaal ook gedenken. Ook al waren wij er niet bij. Er heeft in de wereldgeschiedenis iets plaats gevonden dat nooit vergeten mag worden. Ook al hadden wij er geen deel aan, we moeten het gedenken. Op die heuvel Golgotha, net buiten Jeruzalem, vond een indrukwekkend gebeuren plaats. Toen, op dat moment, stierf Gods

Zoon, aan het kruis voor de zonden van de wereld. En dat feit moet herdacht worden. Want het is een feit, al zou de hele wereld er niet meer in geloven.

Ons geloof of ons ongeloof verandert namelijk niets aan de feiten. Jezus is gestorven aan het kruis terwijl het op klaarlichte dag pikdonker werd, terwijl de rotsen scheurden, terwijl het gordijn in de tempel van boven naar beneden door midden scheurde, terwijl er zelfs mensen opstonden uit de dood. Dit zijn de feiten! Op die manier verzoende God de schuld, verscheurde Hij ons strafblad! Op die manier – en alleen op die manier - is er vergeving beschikbaar geworden.

In onze gemeente benadrukken we best vaak dat het in het christelijk geloof gaat om een persoonlijke relatie met de Here Jezus Christus. Ik doe dat ook en ik vind dat ook heel belangrijk. Maar als we het over gedenken hebben, wil ik ook gezegd hebben, dat het heilsfeit dat Jezus voor ons stierf niet afhankelijk is van het al dan niet ervaren van die relatie. Ook als wij er helemaal niets van ervaren is het feit nog steeds waar. Christus stierf op Golgotha voor de zonden van de wereld! En in die Here Jezus Christus is alles te vinden wat je nodig hebt in leven en sterven.

Laten we eens kijken wat zegt onze tekst over Hem zegt. In het 8^e vers omschrijft Paulus de inhoud van zijn verkondiging als de *onnaspeurlijke rijkdom van Christus*. En dat mag je dus ook gerust als de inhoud van het Avondmaal zien. Het Avondmaal maakt zichtbaar en ervaarbaar wat ons in het Evangelie wordt verkondigd. Beiden willen wijzen op het offer van Christus. En het werk van Christus wordt hier onnaspeurlijk genoemd. Je kunt het nooit helemaal bevatten. Wie erover nadenkt ontdekt ook steeds weer nieuwe dingen. Je raakt er echt nooit over uitgedacht en nooit op uitgekeken. Er is altijd meer te ontdekken!

Als wij aan het Jezus' verlossingswerk denken dan versmallen we het al heel snel tot vergeving van zonden en het ontvangen van een nieuw leven. En dat is mooi, maar het is niet alles. Hoe zou je ooit de onnaspeurlijke rijkdom van Christus in twee uitdrukkingen kunnen samenvatten? Er is veel meer: wijsheid, liefde, rust, geborgenheid, zachtmoedigheid, nederigheid, heelmaking, genezing, heiliging, kracht, eeuwig leven. Over elk van die onderwerpen zou je wel een hele preek kunnen houden en dan vertel je nog maar een klein beetje. Want Hij is zo groot, zo onnaspeurlijk, onuitputtelijk overal bovenuit gaand. Hij is zo veelkleurig, daar raak je nooit over uitgedacht en nooit op uitgekeken.

Als we denken aan 'Christus voor ons' dan is er nog iets waar ik de aandacht op wil vestigen. Wel lezen het in 11^e vers. Paulus spreekt over *het eeuwige voornemen* dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onze Here.

Vergeleken met de eeuwigheid van God zijn wij mensen maar hele kleine stipjes.

Vergankelijke stipjes, kleiner dan druppels aan een emmer of stofjes aan een weegschaal, zegt Jesaja (40:15). En weet u, als wij Avondmaal vieren, dan denken we eraan dat God in Christus al in de eeuwigheid aan het werk is. Dat gaat buiten ons om. Eeuwen voordat wij er waren was onze redding al in Gods gedachten. Dat is zo bovenmenselijk, zo goddelijk. In Christus hebben we met de eeuwige God zelf te maken. Onnaspeurlijk.

En al dat grote en eeuwige komt samen op die ene vierkante meter, op dat moment in het centrum van de wereldgeschiedenis: het kruis op Golgotha. Het eeuwige voornemen van God om de wereld met zich te verzoenen komt samen op die Goede Vrijdag in het jaar 33.

Dit lieve mensen, is zo geweldig groot, zo onnaspeurlijk dat je er nooit over uitgedacht raakt. En vandaag mogen we dat opnieuw horen, maar ook vieren, gedenken aan de tafel van de Heer. Dat is het eerste, Christus voor ons.

Dan nu het tweede: Christus in ons!

Als we hier over nadenken dat moeten we ons twee dingen realiseren, twee dingen die ook in het Avondmaal naar voren komen. Het is eerste is dit: Jezus leeft! We gedenken aan het Avondmaal geen dode. Als we stilstaan bij de Holocaust of als we 4 mei vieren dan denken we aan gestorvenen. Maar bij het Avondmaal niet! Jezus leeft! En omdat Hij leeft is Hij hier en nu aanwezig. Hij is onze Gastheer. Hij nodigt ons uit om aan Zijn tafel te komen.

En het tweede is dat diezelfde levende Here Jezus in ons wil komen wonen. Dat is fascinerend, de Heer, van wie we net hebben gezegd dat Hij onnaspeurlijk rijk is, die Heer, in wie de eeuwige God mens werd, wil in ons wonen. Avondmaal vieren is een gemeenschapsmaal, we gedenken niet alleen wat Hij heeft gedaan op Golgotha, maar we beleven ook de relatie met Hem. Dat is Christus in ons! Het feit dat Christus voor ons stierf, zou je een werkelijkheid buiten onszelf kunnen noemen. Het feit is niet afhankelijk van ons geloof. Het is gewoon zo. Maar nu gaat het als het ware van buiten naar binnen. En dat is ook precies wat er gebeurt als we het brood eten en uit de beker drinken. We gedenken wat Christus voor ons deed, voor ons gebroken, voor ons vergoten, en we nemen het tot ons, we maken het ons eigen. Avondmaal vieren maakt zichtbaar dat Christus in ons wil komen wonen. Zoals ons dagelijks voedsel ons lichaam sterk en gezond maakt, zo wil God onze geest versterken door dit geestelijk voedsel.

Dat is precies wat Paulus in het 17^e vers schrijft: *opdat Christus door het geloof in uw harten woning make*. Misschien moet ik het 16^e vers er even bij pakken: *(opdat Hij u geeft) met kracht gesterkt te worden door Zijn Geest in de innerlijke mens*. Ergens anders zegt Paulus het zo (Gal.2:20): *niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij!* Dat wil Avondmaal

vieren duidelijk maken. Christus wil woning maken in ons hart. Woning maken, dat is wat anders dan op zondagmorgen even op visite komen. En het is ook wat anders dan een poosje komen logeren. Nee, woning maken, wil zeggen dat Hij wil blijven! Je leven lang! Hij wil ons blijvend veranderen en vervullen. Hij in ons, dat is onlosmakelijk. Een eeuwige verbintenis. We horen bij Hem zoals een bruid bij een Bruidegom hoort!

Zoals we de wijn (of het druivensap) via keel en slokdarm naar de maag voelen stromen, zo wil Christus in ons komen, steeds opnieuw en steeds meer. In Efeziërs 3:19 heet dat 'vervuld worden tot heel de volheid van God'.

Die volheid van God komt in Christus naar ons toe. Vervuld worden daar gaat het om. Zoals brood en wijn onze maag vullen en ons leven krachtig maken, zo wil God ons vullen met Christus' liefde. Zo dichtbij komt Hij in het Avondmaal.

Bij Christus voor ons kunnen we nog zeggen dat het simpele feiten zijn, die niet van ons geloof afhankelijk zijn. Christus is gestorven op Golgotha, of we dat nu geloven of niet. Maar u voelt wel dat als we over Christus in ons spreken, dat het wel met geloven te maken heeft. Het aanbod van Christus voor ons vraagt om een reactie. Wil je het tot je nemen? Wil je het gelovig aanvaarden? En vandaag, wil je dat geloof belijden door van het brood te eten en uit de beker te drinken? Wil je zo als het ware tot je nemen wat Hij voor je deed?

En dan u het derde: Christus door ons.

Gelovige mensen hebben heel vaak het idee dat, nu de Here Jezus heel veel voor ons heeft gedaan - Hij is voor ons naar de wereld gekomen, heeft voor ons geleden, is voor ons gestorven en opgestaan en dat alles heeft Hij ook nog eens helemaal gratis gedaan. Het is allemaal een geschenk, het is allemaal genade - dat wij nu aan de beurt zijn om iets voor Hem te gaan doen. We moeten aan de slag, actief worden, de schouders eronder.

Best begrijpelijk, maar het is wel allemaal heel menselijk en activistisch geredeneerd. Want nu Christus in ons woont, zijn het niet langer onze inspanningen waarmee we als het ware onze dankbaarheid laten blijken. Nee, want ook voor ons nieuwe leven geldt dat we helemaal voor de volle honderd procent zijn aangewezen op de Here Jezus.

Christus voor ons, werd Christus in ons, en Christus in ons wordt Christus door ons!

Hoe zou ik het nog duidelijker kunnen zeggen? Als de Here Jezus in ons is komen wonen moet er niet wat gebeuren, maar dan gáát er wat gebeuren! Voel je het verschil?

Als de Here Jezus in je leven komt, dan moet jij niet aan de slag, maar dan gaat Hij in jou aan de slag! Je verandert door Zijn kracht. Want die kracht is zo groot.

Dat hebben we net gelezen in vs. 20: *Hem nu Die bij machte is te doen ver boven alles wat*

wij bidden of denken, overeenkomstig de kracht die in ons werkzaam is.

Dat eerste deel van het vers kennen we wel goed. God is tot veel meer in staat dan wij bidden of beseffen. Maar wat zegt Paulus daarna: dat blijkt uit de kracht die in ons werkzaam is! Als Christus in je hart komt, dan woont Hij daar en gaat met Zijn kracht door je heen werken. Dat hoef je niet in eigen kracht te doen. Het is Zijn kracht. Hij is onze voeding, onze energie.

'Maar wat gaat er dan veranderen?', vraag je misschien. 'Maak dat eens concreet.'

In de eerste plaats wil ik het veranderen van onze gedachten noemen. Volgens Romeinen 12:2 worden we hervormd door de vernieuwing van ons denken. Wie Jezus Christus als Verlosser en Zaligmaker heeft aanvaard wordt een ander mens. Christus in ons bewerkt dat wij op Zijn manier gaan denken. We gaan belangrijk vinden wat Hij belangrijk vindt. We gaan erg vinden wat Hij erg vindt. We gaan mooi vinden wat Hij mooi vindt. Dat is vernieuwd worden in je denken. Je gedachten veranderen. Het is denken op Zijn manier. Het is Zijn denken in ons. Dat is wat Hij bewerkt.

Die verandering in ons denken zal ongetwijfeld ook gevolgen hebben voor ons gevoelsleven. Als iemand spot met de naam van de Here Jezus, of als iemand vloekt, dan krijg je daar rillingen van. Als we geconfronteerd worden met pestgedrag of met een oneerlijke behandeling van een onschuldige, of met machtsmisbruik over de rug van kwetsbare mensen dan voelen we daar de afschuw van.

Als we geconfronteerd worden met de nood van mensen dan voelen we iets van de bewogenheid die de Here Jezus typeerde. Een zieke op de afdeling oncologie, een zwerver op straat, een drugsverslaafde op een bankje in het park, een vluchteling zonder thuis, een moeder die huilt om het kind dat ze verloren heeft, het raakt je, omdat het de Here Jezus ook raakt! Dat is Christus door ons. Zijn gevoel wordt ons gevoel.

Behalve ons denken en voelen verandert ook ons doen en laten. Het één is een gevolg van het andere. Dat was bij Jezus ook zo. Als we lezen dat Jezus mensen in hun nood zag werd Hij bewogen en Zijn bewogenheid maakte dat Hij mensen bevrijdde, of mensen gas of te eten gaf. Kortom, Jezus' bewogenheid bewerkte dat Hij het kwaad in de wereld tegen ging.

En nu die Here Jezus Christus in ons woont dan gaat Hij als het ware Zijn leven in ons uitleven, zodat wij het kwaad in de wereld zullen tegen gaan.

Ons hele doen en laten verandert. Als wij geconfronteerd worden met nood, komen we in

beweging. Omdat die woorden van Jezus tot ons beginnen door te dringen: wat je gedaan hebt aan de minste van mijn broeders, dat heb je aan Mij gedaan (Matt.25:40)!

Als iemand je vraagt om te helpen dan ga je dat doen. We gaan iemand bezoeken waar we eigenlijk geen zin in hebben, en we gaan het nog fijn vinden ook. Christus door ons. We gaan meer en intensiever bidden voor mensen in nood en we gaan het belang ervan inzien. We gaan genade uitdelen aan andere mensen, omdat we zelf zo geweldig dankbaar zijn met Christus' genade in ons leven.

'Hij is bij machte oneindig veel meer te doen dan we bidden of beseffen blijktens de kracht die in ons woont!' Dat is de kracht van Christus die vrij komt in ons leven als Hij in ons woont. Christus door ons.

Ik ga afronden. Onthoud dit, de kern van het Evangelie die zichtbaar wordt in de viering van het Avondmaal is dit:

Christus voor ons: Hij stierf voor ons

Christus in ons: Hij wil in ons wonen

Christus door ons: Hij wil door ons heen werken.

Broeders, zusters, we mochten het horen en straks mogen we het ook nog zien en proeven aan het Avondmaal. Al onze zintuigen worden ingeschakeld om ons te overtuigen van deze geweldige bevrijdende Boodschap. We mogen vrij naderen tot de troon van genade, het is volbracht, er zit niks meer in de weg.

En nu mogen we met Hem mee gaan doen. Of anders gezegd, nu gaat Hij het door ons heen doen, we gaan als verlost mensen het verlost leven en Zijn liefde zichtbaar maken in onze gebroken wereld.

Wat een onnaspeurlijke rijkdom.....daar kun je alleen maar amen op zeggen.

AMEN